

cutting through complexity

Granskning av lager

Ålands hälso- och sjukvård

2013

KPMG

Audit

Norra Esplandagatan 4B
22100 Mariefhamn

Tel +358 20 760 3000

Fax +358 20 760 3061

7 Januari 2014

Ålands hälso- och sjukvård
22100 MARIEHAMN

Att: Landskapsrevisionen, Dan Bergman

Granskning enligt granskningsplan

Översänder ett utkast till vår rapport från vår granskning i enlighet med vår granskningsplan.

Vårt arbete har utförts enligt villkor uppdragsavtal daterat 4 oktober 2013. Arbetet har utförts i samarbete med personal på ÅHS.

Arbetet följer beskrivningen i vårt uppdragsbrev och har löpande fokuserats mot de frågor och områden som bedömts väsentliga i revisionsplaneringen som godkänts av Landskapsrevisorn.

Rapporten eller delar av den kan inte åberopas eller begagnas för något annat ändamål än vad som beskrivits i vårt uppdragsbrev utan KPMGs skriftliga samtycke. Vi accepterar inget ansvar gentemot annan part än vår uppdragsgivare.

Med vänlig hälsning,

Leif-Erik Forsberg
OFR, CGR

Viktigt meddelande

Vårt arbete i detta uppdrag regleras i villkoren i vårt uppdragsbrev.

Uppdraget är inte en revision eller översiktlig granskning enligt ISA (International Standards on Auditing). Resultatet av vårt arbete begränsas till slutsatser kring den information och material som tillhandahållits inom ramen för uppdraget.

Insatserna är till sin art och omfattning begränsade i enlighet med vår uppdragsöverenskommelse och arbetet har därför inte nödvändigtvis berört alla väsentliga angelägenheter som rör ÅHS verksamhet.

Resultatet från utredningen är i hög grad beroende av kvalitet och innehåll i den dokumentation och annat material som föreligger samt den information som erhållits vid intervjuer med olika personer. Eventuella kvarstående osäkerheter eller oklarheter kommenteras i vår rapport.

Analysen har utförts med huvudsakligt fokus på fakturering, lagerhantering samt uppföljningsrutiner.

Landskapsrevisorn svarar för den slutliga bedömningen av de iakttagelser och slutsatser som presenteras i denna rapport.

Uppdraget har utförts med tillämpning av tystnadsplikt kring de förhållanden och fakta som kan komma oss till kännedom i samband med detta uppdrag.

Rapporten från denna granskning är framställd på ert uppdrag och får endast spridas inom er egen organisation och till dem som behöver materialet för sitt arbete eller som direkt deltar i det aktuella uppdraget. Materialet får inte av er kopieras, säljas, spridas, citeras eller refereras till för annat syfte än det aktuella uppdraget, varken helt eller delvis, utan KPMGs skriftliga godkännande.

KPMG har inget ansvar för att uppdatera materialet på grund av händelser och transaktioner som inträffar efter rapportdatum.

Kontaktpersoner på KPMG i samband med denna rapport är:

David Mattsson

Manager, KPMG Oy Ab

Mob: + 358 45 757 59210

david.mattsson@kpmg.fi

Leif- Erik Forsberg

Partner, KPMG Oy Ab

Mob: + 358 207603652

leif-erik.forsberg@kpmg.fi

	Sida
Sammanfattning	3
Inledning	5
Bakgrund, uppdrag, metod	6
Granskningsresultat	
☐ ÅHS Centrallager	8
☐ Läkemedelslagret	10
Bilagor	
1. Bilaga 1	13
2. Bilaga 2	15

Sammanfattning

Centrallagret	<p>Väsentliga noteringar</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Osäkerhetsmoment i lagersystemet medför risker för felaktig kostnadsfördelning och felaktig lagervärdering. Det kan även medföra att den externa försäljning som sker blir felaktig. ■ Avstämningen mellan bokföring och lagersystem utförs enbart årsvis.
Läkemedelscentralen	<p>Väsentliga noteringar</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Lagersystemet från Abilita saknar inköpsfunktionalitet varvid inköpen administreras genom ett manuellt kortsystem i vilket lagernivåerna samt beställningsnivåerna garanteras. Vi uppfattar att risken för fel med detta system är relativt liten men att det är mera arbetsdrygt än ett automatiserat system. Vi anser även att detta är något man kan förvänta sig av ett lagersystem i dagsläget.
Rekommendation	<p>Rekommendation</p> <p>Vi rekommenderar att centrallagrets system genomgås och korrigeras så att de osäkerhetsmoment som förekommer byggs bort då de i dagsläget riskerar förorsaka felaktigheter i bokföringen och faktiska förluster för Ålands hälso- och sjukvård vid extern fakturering.</p> <p>Vi rekommenderar även att lageravstämningen mot bokföringen sker månadsvis. En månadsvis avstämning av lagret och bokföringen stöder även utredningen av eventuella avvikelser.</p>
ÅHS Kommentarer	<p>ÅHS Kommentarer</p> <p>Avsikten är att byta ut båda lagersystemen och att samordna upphandlingen av lagersystem med övriga landskapsförvaltningen och gärna även övriga offentliga myndigheter.</p> <p>Månadsvis avstämning skulle i teorin vara bra och naturlig men är i praktiken svårhanterlig. Bokföringen följer prestationsprincipen medan varulagerprogrammet inte kan registrera annat än dagens datum. Det innebär att avstämning och periodisering är svårhanterlig. Bristande prishantering försvårar dessutom ytterligare och trots försök har felet inte kunnat identifieras. De uppstår sannolikt i en anpassning som gjorts för ÅHS del. För att minska avstämningsproblemen periodiseras fakturor som inte är registrerade i lagerprogrammet på gamla året i bokföringen som utgiftsförskott på det nya året.</p>

Inledning

Bakgrund

- Utförd granskning i enlighet med överenskommen revisionsplan och avtal med Landskapsrevisionen per den 4.10.2013

KPMG:s uppdrag

- Revisionsplanen anger att en genomgång av lagersystem samt rutiner avseende Ålands hälso- och sjukvårds lagerhantering genomförs.
- Därtill genomförs kontrollinventering av lagerplatserna.

Metod

- Granskningen har genomförts genom intervjuer och samtal med nedan angivna personer:
 - Ylva Lindström, Chef för Läkemedelscentralen
 - Pernilla Nyberg, Lagerchef
 - Mille Pero, redovisare
- Kontrollinventering
 - Läkemedelscentralen per den 12.12.2013
 - Centrallagret per den 3.1.2014

Granskningsresultat

Notering: Osäkerhetsmoment i lagersystemet medför risker för felaktig kostnadsfördelning.

Avstämningen mellan bokföring och lagersystem utförs enbart månadsvis.

Allmänt

Centrallagret omfattar samtliga lagervaror bortsett från läkemedel. Lagrets omfattning är ca 2500 artiklar och värden om ca 205 TEUR. Lagret hålls för sjukhusets egna behov men en viss försäljning sker externt och då med 20% påslag samt moms, detta skall motsvara självkostnadspriset.

Lagret administreras av Lagerchefen samt 6 st medarbetare.

Lagersystem

Lagersystemet är det danskproducerade Scan Modul Data System som har varit i bruk sedan 2003 och uppdaterades under 2009.

Lagernivåerna hålls generellt på en 3 månaders förbrukningsnivå vilket bevakas av systemet. Beställningsförslag tas fram två gånger i veckan varvid beställningar görs enligt aktuella ramavtal. Lagret har artiklar som ingår i beredskapslager varvid dessa artiklar skall lagerhållas med 6 månaders förbrukning. Det har framkommit att vissa artiklar t.ex. handskar art nr 534118, 534113 och liknande produkter inte uppfyller detta krav pga. Utrymmesbrist.

Lagerpriserna motsvarar inköpspriserna och lagersystemets funktionalitet håller reda på att först in först ut principen tillämpas (FIFO). Det har dock noterats osäkerhetsmoment i lagersystemet som kan medöra en risk för fel, uttagsjournaler har konstaterats felsummerade varvid risker för felaktig fakturering eller kostnadsfördelning finns. Vid genomgång av enskilda poster i lagersystemet framstår vissa uppenbart felvärderade varvid lagervärdet inte kan anses säkerställt.

Avstämning mot bokföring

Avstämning av lagersaldot i lagersystemet mot bokföringen görs årsvis. Årets avstämningen för bokslutet 2013 är inte färdigställd vid rapporteringstidpunkten. Vid avstämningen av 2012 konstaterades en avvikelse mellan bokföringen och lagersystemet på 22 375€.

Under löpande år uppdateras bokföringen månadsvis med lagerförändringen genom en lagerförändringsjournal genom en automatiserad körning.

Vi rekommenderar att bokföringen och lagersystemet avstäms månadsvis för att underlätta utredning av lagerdifferenser.

ÅHS kommentarer

Vid avstämningen av lagervärdet 2012 resultatfördes 22.375 e internt på schablonmässiga grunder. Den externa försäljningen är förhållandevis liten och där kompletteras prisuppgifterna manuellt för produkter där pris saknas, vilket bör minska risken för större felaktigheter.

Kontrollinventeringen

Ambitionen är att lagerinventeringen genomförs tre gånger i året varav en inventering är en fullständig inventering.

Under 2013 har ett flertal delinventeringar genomförts varvid det konstaterats att dessa delinventeringar åtminstone har medfört en fullständig genomgång av alla lagerartiklar under året . Den fullständiga inventeringen genomfördes i januari 2013 och planeras till slutet av januari 2014.

Genom att ta del av differenslistorna från dessa inventeringar har konstaterats att inga större oförklarade avvikelser har förekommit under året.

Vid kontrollinventeringen den 3.1.2014 har därmed ingen fullständig inventering genomförts nyligen. Vid kontrollinventeringen konstaterades att lagret var i god ordning samt enbart en större avvikelse kunde noteras, se bilaga 1. Kontrollinventeringen omfattade 26 artiklar och 3885€ vilket motsvarar ca 1,9% av det totala lagrets värde.

Slutsats

Centrallagret är i god ordning och det finns inga skäl att misstänka att felaktigheter skulle finnas i lagrets redovisade saldon per bokslutsdatumet 31.12.2013. Däremot har det framkommit att värdena i lagerlistan inte är tillförlitliga varvid det kan förekomma felvärderade lagerposter.

Notering: Lagersystemet från Abilita saknar inköps-funktionalitet varvid inköpen administreras genom manuellt kortsystem i vilket lagernivåerna samt beställningsnivåerna garanteras.

Allmänt

Läkemedelscentrals funktion är att förse sjukhuset med läkemedel vilket görs till inköpspris, ingen extern försäljning förekommer. Lagrets omfattning är ca 1500 artiklar och värden om ca 330 TEUR. Läkemedelscentralen huserar tillfälligt i temporära lokaler som anpassat för behovet.

Verksamhetens övervakande myndighet är FIMEA. Myndigheten har beslutat om en lagernivå av basläkemedel som sjukhuset skall tillhandahålla och nivån på det lager som skall finnas. Nivåerna baserar sig på tidigare års förbrukning. De interna riktlinjerna är att upprätthålla denna nivå och därtill en extra månads förbrukning i lager.

Avdelningen är bemannad med 7 personer varav en är provisor, fyra är farmaceuter samt ett tekniska biträde och en läkemedelstekniker.

Lagersystem

Lagersystemet är från programvaruleverantören Abilita. Lagersystemet stöder först in först ut principen och håller reda på hållbarhetsdatumerna för produkterna. Däremot finns inte stöd för bevakning av beställningsnivåer och inköpsförslag varvid denna hantering hanteras manuellt.

Alla som jobbar på Läkemedelscentralen har tillgång till lagersystemet och kan göra ändringar. Alla har samma rättigheter i programmet. Rätt till beställning i systemet har dock begränsats och ligger ute på klinikerna.

Inköpen hanteras på basen av ett manuellt kortsystem där ett kort ligger på varje lagerplats som anger aktuell lagernivå och beställningspunkten. Då beställningsnivån infaller tas kortet till en ask som samlar kort för beställning efter leverantör. Beställningen läggs och noteras på kortet som därefter kontrolleras mot ankommande varor och läggs tillbaka på lagerplatsen med varorna. De nya varorna förs in i lagersystemet.

Granskning av faktura görs mot orderhandlingar när den ankommer varvid inköpen även ankomstatteras.

Avstämning mot bokföring

Avstämning mellan lagersystemet och bokföringen görs en gång i året till bokslutet. Under året uppdateras lagersaldona till bokföringen genom månadsvisa journaler som sänds via filöverföring.

Lagerförändringarna bokförs månadsvis av ekonomiavdelningen. Ekonomisystemet får kostnaden fördelad på beställande klinik.

Kontrollinventeringen

Inventering görs en gång i året under december månad. Narkotikalagret inventeras däremot veckovis. Under året kan även kontrollinventeringar göras men inte efter något specifikt schema.

2013 års inventering genomfördes den 11.12.2012 och kontrollinventeringen dagen efter. Vid inventeringen granskades 49 slumpvis valda artiklar motsvarande ett värde om 12 388€ dvs. ca 3,8% av det totala lagret.

Vid kontrollinventeringen noterades inga oförklarade avvikelser mot lagersystemet.

Vi kan även konstatera att avvikelserlistan som omfattar samtliga inventeringsavvikelser 2013 inte uppvisar väsentliga differenser.

Slutsats

Läkemedelscentralens lager är i god ordning och det finns inga skäl att misstänka att felaktigheter skulle finnas i lagrets redovisade saldon och värden per bokslutsdatumet 31.12.2013.

Bilagor

Underlag kontrollinventering Läkemedelslagret

DJM 12.12.2013

Kontrollinventering

Sammanställning

Vara	kontrollinv saldo	saldo system	St pris	Tot	Avv.	Notering
348128	5	5	14,372	71,86	0,00	
1195000	14	14	23,2	324,80	0,00	
1139880	2	2	3334	6668,00	0,00	
331660	45	45	0,0714	3,21	0,00	
450957	570	570	2,754	1569,78	0,00	
35010	9	9	6,2975	56,68	0,00	
127964	6	6	9,2133	55,28	0,00	
10924	4	6	25,446	152,68	-2,00	Uttag 2 st under dagen
90456	35	35	9,484	331,94	0,00	
59659	140	140	0	0,00	0,00	Värde saknas -> Bekräfatat att varan skall vara utan värde.
589702	2	2	9	18,00	0,00	
67152	75	75	3,75	281,25	0,00	
94554	7	7	29,6	207,20	0,00	
322376	450	450	0,4205	189,23	0,00	
19167	10	10	2,4726	24,73	0,00	
582221	10	10	35,319	353,19	0,00	
405001	17	17	9,3	158,10	0,00	
155739	200	200	0,1501	30,02	0,00	
464362	100	100	0,0854	8,54	0,00	
58164	10	10	3,69	36,90	0,00	
10630	800	840	0,0465	39,06	-40,00	40 St utlevererade under dagen
581678	3	3	5,51	16,53	0,00	
20685	100	100	0,0363	3,63	0,00	

Underlag kontrollinventering Läkemedelslagret s. 2

20685	100	100	0,0363	3,63	0,00	
18520	4	4	19,655	78,62	0,00	
113746	20	20	0,9105	18,21	0,00	
478669	200	200	0,0772	15,44	0,00	
7072	1080	1110	0,0667	74,04	-30,00	30 st uttag under dagen
589028	300	300	0,0392	11,76	0,00	
331372	400	400	0,2352	94,08	0,00	
570119	1	1	2,27	2,27	0,00	
577619	100	100	0,1464	14,64	0,00	
134353	90	90	0,225	20,25	0,00	
557827	1900	1900	0,0272	51,68	0,00	
88370	60	60	0,0493	2,96	0,00	
397968	100	100	0,1223	12,23	0,00	
157863	100	100	0,0766	7,66	0,00	
561423	30	30	0,0966	2,90	0,00	
445481	3	6	2,2633	13,58	-3,00	3 st uttag under dagen
314047	2	2	2,58	5,16	0,00	
16102	80	80	3,546	283,68	0,00	
9000721	10	10	7,4	74,00	0,00	
9000760	28	28	8,75	245,00	0,00	
42305	399	399	1,35	538,65	0,00	
8622	21	21	1,28	26,88	0,00	
581732	16	16	4	64,00	0,00	
457028	1	1	5,57	5,57	0,00	
1323072	48	48	1,65	79,20	0,00	
9909770	4	4	0	0,00	0,00	Värde saknas -> bekräftelse att varan skall vara utan värde.
6299	13	13	2,55	33,15	0,00	
566851	1	1	11,99	11,99	0,00	

12388,19

Bilaga 1 Underlag kontrollinventering Centrallagret

DJM 3.1.2014

Kontrollinventering

Sammanställning

Vara	kontrollinventerat saldo	saldo	Avv	St pris	Tot	Notering
21101	2485		2760	-275	0,08 €	225,22 €
22311	1975		1975	0	0,03 €	59,25 €
23212	42		42	0	0,14 €	5,77 €
24362	75		75	0	2,95 €	221,25 €
24493	130		125	5	0,17 €	20,95 €
25753	86		86	0	0,54 €	46,57 €
28208	108		108	0	3,86 €	417,00 €
3473	900		900	0	0,10 €	87,54 €
114103	79		79	0	0,17 €	13,43 €
115357	35		41	-6	1,10 €	45,08 €
123150	479		479	0	0,09 €	44,55 €
130050	2		2	0	6,45 €	12,90 €
141119	92		91	1	9,79 €	890,85 €
210446	200		200	0	0,35 €	70,00 €
210858	320		320	0	0,00 €	0,00 €
322502	4		4	0	2,28 €	9,12 €
411612	31		31	0	0,63 €	19,43 €
432111	5		5	0	19,80 €	99,00 €
511065	90		90	0	0,76 €	68,40 €
514246	8		8	0	5,00 €	39,98 €
531252	1760		1760	0	0,17 €	302,02 €
533340	0		0	0	4,63 €	0,00 € x
535132	1		1	0	18,00 €	18,00 €
535523	62		62	0	17,50 €	1 085,00 €
538177	142		142	0	0,46 €	65,90 €
538501	8		8	0	2,25 €	18,00 €
						3 885,19 €

cutting through complexity

© [year] [legal member firm name], a [jurisdiction] [legal structure] and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative, a Swiss entity. All rights reserved.

The KPMG name, logo and “cutting through complexity” are registered trademarks or trademarks of KPMG International.

